

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punct. Difficult 4. Continuatur solutio objectionum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

RESPONDETUR. Non videre DEUM convenientiam in Petro & Leone, quod dicit uterque in recto, sed videt convenientiam importatam ratione obliquorum & similium connotatorum. Deinde potest salvari hæc convenientia sine ulla distinctione actuali, ex dictis.

INSTABIS III. Si animal à parte rei non esset distinctum ex Natura rei à suis inferioribus, tunc animal identificatum homini & equo, non convenirent univocè, sed conveniunt, animal enim est terminus univocus. Ergo. Sequela probatur. Animal quod est in homine, per suam essentiam, esset determinatum, ad esse cum rationali; & animal identificatum hinnibili, per suam propriam essentiam, determinaretur ad esse cum hinnibili. Ergo.

RESPONDETUR. Si animal non esset distinctum ex natura rei, &c. tunc animal identificatum homini & equo non conveniret univocè quoad id quod dicit in recto istud animal, & præcisè ratione suæ entitatis. Conveniret tamen univocè, quoad id quod dicit animal utriusque in obliquo & ratione importatæ denominationis propter similia connotata, hoc est actus sentiendi. Quanquam rationes etiam univocæ non dantur actu à parte rei, sed non nisi fundamentaliter, idque ideo quia univocum debet esse ratio communis, rationes autem communes per nos, non dantur nemine cogitante.

OBJICITUR IV. Ex Amico. Inter quæ est ordo ex natura rei, inter illa est distinctio ex natura rei, ordo enim requirit distinctionem, cum nihil ad seipsum ordinetur. Sed in Creatis inter gradus transcendentis & differentias specificatas, est ordo ex natura rei, idque ex eo, quia inter eos est essentialis subordinatio, rationem enim viventis, supponit sensitivum, & rationem sensitivi, hinnibile.

RESPONDETUR. Inter vivens & sensitivum nullam esse subordinationem si spectentur, prout sunt à parte rei; licet sit subordinatio, prout subsunt nostris conceptibus, seu Metaphysicè, sed sic sumptos gradus, nego dari nemine cogitante, sed datur illic ordo, non nisi fundamentalis.

INSTABIS I. Inter Gradus Metaphysicos subsistendi consequentia ab inferiori ad superiorem gradum, non valet autem à superiori, ad inferiorem. Ergo apparet inter hos gradus dari dictum ordinem. Antecedens probatur, quia rectè dico: est hinnibile. Ergo sensitivum, non rectè autem dico: est sensitivum. Ergo hinnibile.

RESPONDETUR. Illam subsistendi Consequentiam non dari actu nemine cogitante, sed non nisi fundamentaliter. Consequenter

ex illa non arguetur rectè distinctio actualis.

INSTABIS II. Inter Gradus superiores & inferiores, non sunt eadem definibiles, sed diversæ, nam animal quod est in homine, non est definibile per rationale. Ergo & ordo, & distinctio, dabitur inter hos gradus.

RESPONSUM est supra, quod animal, quod est in homine, prout est à parte rei, sit definibile per rationale, licet animal quod est in homine, prout subest nostris conceptibus non sit definibile per rationale; sed nego sic sumptum animal, esse nemine cogitante.

INSTABIS III. Gradus superior comparatus ad inferiorem, itemque rationale comparatum ad risibile, habet se sicut causa ad effectum. Ergo dabitur ordo inter dicta, & distinctio ex Natura rei.

RESPONDETUR. Rationalitatem v. gr. esse causam ex modo concipiendi risibilitatis, adeoque arguere distinctionem non nisi ex modo concipiendi.

OBJICITUR V. Non potest esse idem æquale & inæquale alteri. Ergo nec potest esse idem simile & dissimile alteri. Ergo istud quod est simile, ab eo quod est dissimile distinguuntur saltem ex Natura rei, jam autem homo est similis leoni secundum animalitatem, dissimilis secundum rationalitatem.

RESPONSUM supra pleribus viis, ostensumque hoc salvari posse ratione diversorum connotatorum. Addit Arriaga, quod æqualitas consistat in indivisibili, significat enim habere tantum, quantum alterum & non plus; similitudo autem hoc non dicit, sed tantum dicit, esse instar alijs, quod esse instar alijs, potest suscipere majus & minus.

Punctum Difficultatis 4.

Continuatur Solutio Objectionum.

OBJICITUR VI. Pater Chacrel. Ratione ante omnem operationem intellectus non est intra essentiam animalis. Ergo à parte rei est distinctum ex Natura rei. Probatur, quia hoc enim ipso, quia unum non est intra essentiam alterius, est extra essentiam alterius, aliàs & esset intra essentiam & non esset, quod autem est extra essentiam alterius, hoc ipso habet formalem negationem unitatis cum alio, quod autem habet negationem formalis unitatis, hoc ipso habet distinctionem formalem. Ergo à primo ad ultimum, quorum unum non est intra essentiam alijs, est distinctum ab illo formaliter. Antecedens probatur. Illud est intra essentiam animalitatis quod in statu essentiae tanquam præ-

† O 3

dica-

dicatum essentiale convenit animalitati. Sed rationalitas ante omnem operationem intellectus, tanquam prædicatum essentiale non convenit animalitati. Ergo rationalitas ante omnem operationem intellectus, non est intra essentiam animalis.

RESPONDETUR. Negando Antecedens. Probationi ejus minorem, quæ supponit ipsum statum essentiae, dari nemine cogitante, cum tamen non detur nisi illius fundamentum, nemine cogitante ut dictum supra. Deinde animal spectatur in statu essentiae, non tamen secundum rationes communes, sed secundum rationes determinatas, dicit rationalitatem. Si autem spectetur animalitas in statu essentiae, sed secundum rationes communes, sic sumpta, non includit quidem rationale; sed id non est actu nemine cogitante, idque duplici titulo. Imprimis quia spectatur in statu essentiae: Deinde quia secundum rationes communes, utrumque autem hoc, est Intentionale. Dicitur etiam posset ex dictis, quod rationalitas ante omnem operationem intellectus, fundamentaliter & ratione diverforum connotatorum non sit intra essentiam animalis, licet si spectetur secundum id quod dicitur in recto & secundum quod est à parte rei, sit intra essentiam animalis.

INSTAT I. Mastr. cit. n. 75. Multa realiter identificantur, quæ tamen variis definitionibus exprimuntur. Definitio autem cum traditur per conceptus adæquatos, explicat esse formale, quod habet definitum à parte rei; licet non explicet esse reale, quod veluti materialiter se habet.

RESPONDETUR. Realiter identificata variis definitionibus exprimuntur, non in quantum res est à parte rei & nemine cogitante, sed prout res subest nostris conceptibus & intentionibus, qualis intentio, est & ipsa definitio. Ad idem quæ est à parte rei, semper definiri, hujus enim investigatur definitio, sed hoc quod est à parte rei potest dupliciter definiri. I. Prout est à parte rei & sic omnium identificatorum definitio, erit eadem ratione recti, ratione subiecti &c. sed non eadem ratione differentiae, & connotatorum. II. Potest definiri res, quæ est à parte rei, non prout est à parte rei, sed prout subest nostris conceptibus; & sic diversa erit definitio diversarum Formalitatum, sed inde non sequetur distinctio actualis illarum Formalitatum.

INSTAT II. Res diversimodè definiuntur quia diversas habent Naturas in seipsis, & non quia diversimodè ab intellectu concipiuntur; & per definitionem, exprimitur esse rei quidditativum, non autem esse, quod accipit per apprehensionem intellectus.

RESPONDETUR. Interdum definiri res non prout ab intellectu concipiuntur, & tunc in definitione identificatorum, non erit diversitas, nisi ratione connotatorum, sed nego interdum non definiri res, prout subest nostris conceptibus, adeoque prout apprehenduntur cum fundamento in re. Unde ad diversas definitiones, sufficit ut definibilia diversas naturas non actu, sed fundamentaliter, non ratione Recti, sed ratione obliqui habeant, & per definitionem exprimitur quidditativum esse rei, quod est à parte rei, sed vel ita, prout est à parte rei, vel ita, prout subest nostris conceptibus cum fundamento in re.

INSTAT III. Licet definitio fiat per actum intellectus, non propterea sequitur, quod explicet formaliter aliquid intentionale, sed verè explicet aliquid à parte rei. Sicut hæc propositio: Sol est lucidus, licet fiat per intellectum enuntiantem, tamen exprimit rem, sicut se habet à parte rei actualiter.

RESPONDETUR. Interdum quidem explicat definitio id quod est à parte rei, & prout est à parte rei, sed interdum explicat quidem id quod est à parte rei, sed non prout est à parte rei, sed prout subest nostris conceptibus. Instantia de Sole probat dari definitionem rei, quæ est à parte rei, etiam prout est à parte rei.

OBJICIT VII. P. Chacrel. Alietas actualis unius rationis ab alia independens omnino ab intellectu est distinctio formalis, ut patet ex earum definitione; sed datur à parte rei alietas actualis unius rationis ab alia independens ab omni intellectu. Ergo datur & formalis distinctio. Minor probatur. Unam rationem actu non esse de essentia seu quidditate alterius independentem ab intellectu, est esse actualem alietatem, unius rationis ab alia independentem ab intellectu. Ergo datur à parte rei alietas actualis unius rationis ab alia independentem omnino ab intellectu. Minor probatur. Quod existentia vel Singularitas Petri actu non sit de Essentia naturæ Petri, hoc ab intellectu nullo modo dependet, cum non intellectus, sed ipsa rerum natura faciat, quod Deo sit essentialis Singularitas, & Existentia; Creaturis accidentalis.

RESPONDETUR. Existentiam in creatis esse accidens Metaphysicum seu ex modo concipiendi, non esse tamen accidens actu, sed tantum fundamentaliter ex eo, quia potest concipere existentiam intellectus, sine actuali existentia. Deo autem non est accidentalis existentia, cum enim DEUS sit perfectionis illimitatæ, æquæ formaliter debet illi convenire Essentia atque Existentia. Conformiter ad superius dicta respondetur potest, Existentiam Petri secundum id quod dicitur in recto esse essentialem Petro, est enim

enim ipsa essentia Petri, licet non sit essentialis secundum id quod dicit in obliquo, quia existentia creata Petri connotat causas se libere producentes, in quibus, tanquam effectus liber, continetur; Existentia autem Dei non dicitur consimiles, pro obliquo causas.

OBJICIT VIII. idem. Si animal non esset distinctum formaliter ex natura rei à rationali, non posset explicari sufficiens distinctio in Analoga & Univoca. Sed hoc est absurdum. Sequela probatur. Quia non majorem haberent Univoca unitatem quam Analoga: Quod ipsum probatur, quia si haberent perfectiorem unitatem univoca præ Analogis, illa unitas vel esset ex vi conceptus nostri vel ex ipsa unitate à parte rei majori. Non ex vi conceptus nostri, quia tam perfecte est unus conceptus animalis, quam perfecte est unus conceptus entis. Non item ex vi unitatis, quæ major in univocis à parte rei reperitur, quia animal quod est in Petro supponiturque esse univocum, est ratio simul & conveniendi ut clarum est, & ratio differendi, ratione omnimodæ identitatis actualis, cum rationali, quod est ratio differendi. Ergo non est major unitas in univocis, quam in Analogis, propter similitudinem enim rationem, quia ens importat omnimodam identitatem cum differentiis dicitur esse Analogum, hoc est, ratio conveniendi & differendi.

RESPONDEBIS I. Analoga includi in differentiis formaliter, nam ens quod est Analogum includitur in differentia, certe enim differentia non est non ens, animal autem quod est univocum non includitur in differentiis. *Hec Ratio*

NON SATISFACIT. Tum quia si animal non includitur in differentiis à parte rei, hoc ipso admittes distinctionem Scotisticam, per quid enim ab illa recedes. Tum quia si animal non includitur in differentiis vel non includitur, non nisi in statu intentionali, & hoc non tenet, quia per nos etiam in ente, in statu intentionali non includuntur differentiæ; si autem animal non includitur in differentiis à parte rei, ergo hoc ipso dicitur ab illis distinctionem à parte rei. Tum quia si nemine cogitante animal non est rationale. Ergo nemine cogitante animal non dicitur rationem identitatis cum rationali. Ergo distinctionem & non merè ratione connotatorum extrinsecorum.

RESPONDEBIS II. Non dari rationem communem à parte rei univocam nec rationem communem Analogam, adeoque cum non dentur istæ rationes à parte rei, nec ostendenda erit à parte rei major unitas univocorum præ Analogis. *Hec Responsio*

NON SATISFACIT. Quia debet dari major convenientia univocorum præ Analogis, hanc autem non salvas, ut habet responsio, pro statu

physico & à parte rei. Non salvas etiam in statu intentionali, casu quo dicas dari conceptum Analogorum perfecte unum, nihil enim plus habebit univocum præ Analogis.

RESPONDETUR. III. In hoc stare majorem unitatem univocorum præ Analogis, quia ea quæ univocè conveniunt, nullo modo sunt ratio differendi à parte rei sub eodem nomine, ea verò quæ sunt Analoga, sunt ratio conveniendi & differendi sub eodem nomine; & ita animal, sub nomine animalis non est ratio disconveniendi viventibus sensitivis, Ly autem sanum, quod est Analogum etiam sub nomine sani, est ratio conveniendi & differendi; nam Ly sanum dictum de medicina, pulsus &c. erit ratio conveniendi & differendi sub eodem nomine, universaliusque Analogia non debet pensari, an una eademque indivisibilis entitas sit ratio conveniendi & differendi saltem ratione connotatorum, sed an sit ratio conveniendi & differendi sub eodem nomine quod exigit ipsa definitiva phrasis Analogorum.

OBJICITUR IX. Non desunt formalitates quatum una negetur de alia, non desunt formalitates, quarum una postulet aliter definiri quam alia. Ergo datur distinctio formalis ex Natura rei.

RESPONSUM. Ad hoc argumentum.

In cumulum colliguntur omnes distinctiones, in hac materia applicabiles. Non desunt formalitates, quatum una prout est à parte rei potest negari de alia. Nego Antecedens. Non desunt formalitates, quarum una prout subest nostris conceptibus, & secundis intentionibus negari potest de alia. Concedo Antecedens. Item non desunt formalitates quarum una negetur actu de alia. Negatur Antecedens; ut negetur fundamentaliter. Concedo Antecedens. Non desunt formalitates quarum una negetur de alia ratione extrinsecorum connotatorum. Concedo Antecedens. Non desunt formalitates quarum una negetur de alia, ratione ejus quod dicit in recto & pro intrinseco. Nego Antecedens. Non desunt formalitates quarum una sumpta in suppositione simplici negetur de alia. Concedo Antecedens. Non desunt formalitates quarum una sumpta in suppositione personali negetur nemine cogitante de alia. Nego Antecedens. Ergo datur distinctio ex Natura rei. Nego Consequentiam; nam hæc deberet esse independenter à nostris secundis intentionibus; deberet non esse tantum fundamentalis, aut ratione solum extrinsecorum connotatorum: cumque debeat esse nemine cogitante, deberet esse non in suppositione simplici, quæ suppositio simplex non est nemine cogitante.

INSTABIS. Quidquid negatur formaliter de altero semper negatur. Ergo nunquam est in potentia ad negari. Ergo non fundamentaliter distinguuntur animal & rationale sed actu. Sed non actu realiter aut modaliter. Ergo actu ex Natura rei.

RESPONDUM jam, quidquid negatur de altero formaliter, idque de eo sumpto in suppositione simplici, illud semper negatur de eodem in suppositione simplici, sed non erit necesse negari in suppositione personali. Item, quidquid negatur de alio prout subest nostris secundis intentionibus, debet negari de eodem prout subest nostris secundis intentionibus, sed non debet negari de eo prout est à parte rei. Et ita negatur animal quod est in homine de rationali, prout animal subest nostris secundis intentionibus, sed non prout est à parte rei; quod ipsum à parte rei apud me non aliud est, quam rem independentem à nostris conceptibus seu physice sumere.

COLLIGES ex dictis. Gradus Metaphysicos non distingui actu intrinsece ratione ejus quod dicunt in recto, distingui tamen actu à parte rei ratione ejus quod dicunt in obliquo & extrinsece, quod est idem ac dicere distingui ipsa connotata & extrinseca, ad eum modum quando dicitur. Paries prout albus disgregat visum, sensus est: quod albedo disgreget visum.

Punctum Difficultatis 5.

Argumenta Recentiorum.

OBJICIT I. Sylvester Maurus q. 32. Rationes quarum neutra includitur in definitione adæquata alterius, distinguuntur ex Natura rei, sed dantur multæ rationes genericæ ac differentiales, quarum neutra includitur in definitione adæquata alterius, & ita animalitas non includitur in definitione rationalitatis adæquata.

RESPONDETUR. Cum in argumento non ponatur, quod hæc distinguantur ex Natura rei, & quidem actu idque nemine cogitante, videtur argumentum principia nostra non petere. Ex dictis responderi aliter potest quod rationes, quarum neutra includitur in definitione adæquata alterius, prout illæ subsunt nostris conceptibus distinguantur ex Natura rei. Neg. Major: Sic enim distincta debent distingui independentem à nostris conceptibus & intentionibus. Rationes quarum neutra includitur in definitione adæquata alterius, independentem à nostris conceptibus distinguuntur ex Natura rei. Concedo Majorem. Distinctaque minori neg. Conseq.

INSTAT idem. Rationes cognitæ conceptu

quidditativo & adæquato, quarum neutra includitur in definitione adæquata alterius, distinguuntur ex Natura rei, sed tales sunt rationes genericæ & individuales alioquin nulla quidditas sensibilis & materialis esset, à nobis cognoscibilis quidditative. Ergo.

RESPONDETUR. Rationem hanc positam, post duo supposita, esse eandem cum priori, & ei sit satis eadem responsione. Ut autem salvetur quidditatem sensibilem esse cognoscibilem quidditative, sufficit quod si detur definitio animalitatis & rationalitatis, prout est à parte rei, debebit definitio utrique competere, sicut & definitum homo utrique in re competiti.

OBJICIT II. Comparando rationes genericas & differentiales quidditative cognitæ v. g. animalitatem & rationalitatem, non innotescit quod animalitas sit rationalitas, sed potius innotescit oppositum, eo pacto, quo comparando colorem & sonum, innotescit quod color non est sonus. Ergo.

RESPONDETUR. Non innotescit animalitas ex rationalitate, prout subsunt nostris conceptibus, innotescit autem animalitas ex rationalitate, prout hæc est à parte rei, nihil enim est quidditas hæc à parte rei nisi in re, homo; hic autem homo, est hoc corpus ita organifatum, & anima hæc, ita se prodens, quod utrumque dicit animal, neque enim animal est solum corpus; utrumque etiam horum dicit rationale, neque enim rationale est sola anima, unde fit ut eadem quidditas in re sit animalis, & eadem rationalis, adeoque ex quidditate animalis, prout est à parte rei, innotescit quidditas rationalis, prout est à parte rei, nec se ista habent sicut sonus & color à parte rei, quia horum utrumque distinctam entitatem dicit, non alia autem est entitas animalis à parte rei, ab entitate rationalis; consequenter quidditas animalis, à quidditate rationalis different, prout hæc subsunt nostris conceptibus, si prout subsunt nostris conceptibus; ergo non ex Natura rei, nemine cogitante actu differunt.

INSTAT I. Intellectus non magis penetrat rationem entis & cæteras rationes transcendentis, quam rationem animalis, sed de ratione entis certificatur, quod includatur à parte rei in differentiis; ergo etiam de ratione animalis certificaretur, quod includatur à parte rei in quidditate suarum differentiarum, si verò includeretur non certificaretur, ergo ideo quia non includitur.

RESPONDETUR. Rationem animalis includi in differentiis, certificatur intellectus cum considerat animal prout est à parte rei, & sicut certificatur includi in diversis differentiis ita certificatur includi animal, & in rationali & in irrationali, si sumatur animal prout est à parte rei; licet non includatur, si sumatur prout subest nostris conceptibus.

INSTAT